

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника »
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____
«____» _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Навчальна (фольклорна) практика»

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО

Навчально-науковий інститут мистецтв

Робоча програма «Навчальна (фольклорна) практика» для студентів за спеціальністю 025 Музичне мистецтво «__» ____, 2018 р. – __ с.

Розробник: Фабрика-Процька Ольга Романівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

Протокол від «30» серпня 2018 р. №

Завідувач кафедри доктор мистецтвознавства, професор

_____ (В.Г.Дутчак)

«__» _____ 20__ р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від «__» _____ 20__ р. № ____

«__» _____ 20__ р.

Голова _____ (Волощук Ю.І.)

Опис навчальної дисциплін

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність 025 Музичне мистецтво (шифр і назва)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90 за рік		__6__-й	__6__-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 1,0 самостійної роботи студента – 90 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: _____бакалавр_____	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		90год.	90год.
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: <u>залік</u>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 2:1

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета «Фольклорної практики» полягає у формуванні знань та умінь професійного в процесі професійної підготовки бакалаврів освітнього напрямку «Музичне мистецтво», вихованні висококваліфікованих музикантів та фольклористів, які мають науково – обґрунтовані знання про народну пісенну творчість етнографічних груп Західної України. Головною метою практики є розшифровування та оцифровування студентами на сучасні носії пісенних зразків архіву Навчально-наукового Інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Завдання навчальної дисципліни полягають в тому, щоб надати студентам необхідні для їх подальшої діяльності знання щодо процесу становлення історико-етнографічного районування України, регіональної фольклорної традиції, музичної творчості етнографічних груп Західної України, визначальних прикмет, локальних рис, особливостей їх духовної і матеріальної культури, а також міжетнічних зв'язків і взаємовпливів, трансформаційних процесів в наш час.

Навчальна фольклорна практика є спеціалізованою, забезпечує теоретичну та практичну підготовку фахівців в галузі музичного мистецтва за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти-бакалаври повинні

знати:

- основні ознаки фольклору й усної народної творчості;
- календарну та сімейну обрядовість.
- світоглядні уявлення та вірування українців;
- теорію фольклору;
- основні фольклорні жанри, їх жанроутворюючі ознаки;
- історію формування регіонального фольклорного матеріалу.
- історико-етнографічне районування України, етнографічні групи українського народу та ін.

вміти:

- самостійно отримувати фольклорно-етнографічну інформацію, спілкуватися з її носіями;
- фіксувати фольклорні тексти згідно з науковими вимогами до фольклорного запису;
- користуватися аудіо засобами запису фольклорних текстів;
- володіти методикою проведення етнографічного опитування;
- формувати бачення етнографічної палітри регіону, що досліджується.

Організація навчання курсу
Обсяг курсу – один семестр
Вид заняття практика
самостійна робота 90 год
Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність
VI	025 «Музичне мистецтво»
Тематика курсу	
I. Передекспедиційний етап 30 год. самостійна робота Тема 1. Теоретична підготовка до фольклористичної експедиції. Встановлення пріоритетних завдань. Вивчення локальних особливостей досліджуваного регіону (межі етнографічного регіону, його історія, жанрова специфіка, діалектні норми тощо). Принципи фіксації матеріалу. Аналіз методик польової роботи. Тема 2. Практична робота. Розроблення докладного плану проведення експедиції. З'ясування типових норм щодо фіксації та паспортизації фольклорних матеріалів. Технічне забезпечення фольклористичної експедиційної практики. Освоєння апаратури. Проведення тренувальних сеансів. Тема 3. Індивідуальне приготування учасника фольклористичної експедиції. Тема 4. Передвиїзний збір для перевірки комплектності експедиційної групи 5. Виїзд експедиції у місце обстеження II. Експедиційний етап 30 год. самостійна робота Тема 1. Початок роботи експедиції. Налагодження контактів із місцевим населенням. Вивчення географії місцевості. Ознайомлення із історикокультурними пам'ятками досліджуваного локусу. Тема 2. Пошук інформантів, організація збирацького сеансу. Створення реєстру потенційних респондентів. Виявлення талановитих авторитетних знавців місцевих традицій, активних учасників народних обрядодійств. Тема 3. Збирацький сеанс 3.1.Магнітофонний запис збирацького сеансу. Встановлення „живого” контакту із інформантом. З'ясування паспортних даних. Акцентування на тих аспектах, які найкраще знає інформант. Ретельне вивчення фольклорних явищ, що презентують оригінальну місцеву традицію. Проведення повторних сеансів. Увага до фіксації варіантів одного твору. 3.2 Паралельна фіксація	

збирацького сеансу у "польовому зошиті": паспортні дані збирацького сеансу; список виконаних творів із зазначенням, хто саме їх виконував (якщо не гуртом), і жанру (за визначенням самих інформантів і згідно з науковою класифікацією); повний словесний текст, записаний скорописом; репліки та зауваження до творів самих виконавців; незрозумілі чи нечітко вимовлені слова з поясненнями та коментарями виконавців; спостереження за манерою виконання, артистизмом виконавця; відомості про музично-співацькі, загалом фольклорні традиції його родини, розповіді інформанта про своє життя тощо; описи чи замальовки супровідних дій, ігор, інструментів, схем танців тощо.

3.3. Інші форми фіксації збирацького сеансу. Фото-, відеозйомка.

III. Післяекспедиційний етап

30 год самостійна робота

Тема 1. Опрацювання фольклорно-етнографічних матеріалів: а) Транскрипція словесних текстів фольклорних творів; б) Чистове оформлення фольклорно-етнографічних матеріалів.

Тема 2. Оформлення експедиційних матеріалів для здачі та архівування

А) Порядок комплектування архівної папки:

Б) Оформлення архівної папки

В) Звіт про фольклористичну практику

Г) Схема населеного пункту, де проводилися обстеження.

Д) Реєстраційний список зібраного фольклорно-етнографічного матеріалу

Е) Документування фольклорно-етнографічних матеріалів

Є) Документування аудіозаписів є. Реєстраційна картка аудіо касети

Ж). Типовий бланк інвентарного опису з. Архівне шифрування фольклористично-етнографічної документації

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаE CTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1. Луканюк Б. Типові форми музично-етнографічної документації. – Львів, 1981. – 24 с.
2. Програма, запитальники та методичні поради дослідникам народної культури України / Упорядн. Л.Орел, К.Міщенко. – Київ: ІСДО, 1995. – 232 с.
3. Танцюра Г. Записки збирача фольклору. – Київ, 1958. – 101 с.
4. Фольклористика: Програма та методичні рекомендації до проведення фольклорної практики студентів філологічного факультету / Укл. Л.Дунаєвська, Л.Шурко. – Київ, 2000. – 40 с.
5. Фольклорна збирацька практика з курсу "Українська народна музична творчість": Методичні рекомендації / Укл. М.Мишанич, І.Довгалюк. – Київ: РУМК, 1992. – 12 с.
6. Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики: Збірник наукових праць / Ред. і упорядн. Б.Луканюк. – Київ, 1989. – 101 с.
7. Балашов Д. Как собирать фольклор (руководство по сбору произведений устного народного творчества). – Москва, 1971.
8. Бачинская Н. Памятка собирателя народных песен. – Москва, 1953.
9. Боряк О. Матеріали з історії народознавства в Україні: Каталог етнографічних програм (друга половина XVIII-XX ст.). – Київ, 1994. – 124 с.
10. Гнатюк В. Українська народна словесність (в справі записів українського етнографічного матеріалу) // Гнатюк В. Вибрані статті про народну творчість. – Київ, 1966. – С. 37-77.
11. Гордійчук М. Як записувати народну музику. – Київ, 1960. – 35 с.
12. Громов Г. Методика полевых этнографических исследований. – Москва, 1967.
13. Коваль В. Із досвіду проведення фольклорних експедицій // Музичний фольклор в системі навчання та виховання молоді. – Тернопіль, 2000. – С. 85-89.
14. Колесса Ф. Кілька слів про збирання і гармонізування українських народних пісень // Колесса Ф. Музикознавчі праці. – Київ, 1970. – С. 444-455.
15. Морохин В. Методика собирания фольклора. Учебное пособие для вузов. – Москва, 1990. – 86 с.

- 16.Правдюк О. Методика записування музичного фольклору. – Київ, 1981. – 55 с.
17. Пропп В. Методическая записка по архивному хранению и систематизации фольклорных материалов. – Вильнюс, 1964.
18. Сливинський Ю. Техніка нотації народних пісень. – Львів, 1982. – 47 с.
- 19.Супруненко В. Народнознавчий запитальник. – Мелітополь, 1994. – 32 с.
20. Wskazówki zbierania melodyj ludowych. Przegląd muzyczny. – Poznań, 1925. – № 2. – S. 1-9.
- 21..Брицина О. Сучасні аспекти методики збирання народної прози. Народна творчість та етнографія. – К., 2003. – №3. – С.24-34.
- 22.Глушко М. Методика польового етнографічного дослідження. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 286 с.
23. Методичні принципи і прийоми записування усної словесності для студентів 1-3-х курсів спеціальності «Фольклористика» . Укл. Г. Сокіл. – Львів: ЛДУ, 1998. – 30 с.
24. Мишанич М. Архівне опрацювання народновокальних творів: Методичні рекомендації з музично-етнографічної транскрипції. – Львів, 1995. – 20 с.
25. Музично-етнографічна практика: Методичні рекомендації для теоретико-композиторського факультету. Укл. Б. Луканюк. – Київ: МКНЗМК, 1993. – 31 с.
- 26.Програма, запитальники та методичні поради дослідникам народної культури України. Упорядн. Л. Орел, К. Міщенко. – Київ: ІСДО, 1995. – 232 с.
- 27.Фольклористика: Програма та методичні рекомендації до проведення фольклорної практики студентів філологічного факультету. Укл. Л.Дунаєвська, Л.Шурко. – Київ, 2000. – 40 с.
- 28.Фольклорна збирацька практика з курсу «Українська народна музична творчість»: Методичні рекомендації. Укл. М.Мишанич, І.Довгалюк. – Київ: РУМК, 1992. – 12 с.
- 29.Фольклорна практика: Методичні вказівки та програма для студентів перших курсів філологічних факультетів та вчителів. Укл. Т.Борисюк, І.Денисюк, І.Остапик. – Луцьк, 1986. – 42 с.